

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

58-2

BRNO 2017

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 58
Volume 58

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík,
Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce

Stříbrný prsten s kuželovitým butonem zdobený granulací, 9. století.
Mikulčice, 3. kostel, hrob 454 (obr. 12, str. 41).

Cover Photography

The silver ring with conical button decorated with granulation, 9th century.
Mikulčice, 3rd church, grave no. 454 (fig. 12, pg. no. 41).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2017
Náklad 400 ks
Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2017 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

ZAŠOVÁ (OKR. VSETÍN)

Intravilán. Novověk. Klášter. Záchranný výzkum.
Uložení nálezů: Muzeum regionu Valašsko, p. o.

V rámci připravované rekonstrukce Kláštera sv. Josefa v Zašové (1725–1783) proběhnul předstihový archeologický výzkum, který se soustředil na rajský dvůr. Kvadratura byla v padesátých letech 20. století předlážděna, pravá část prostoru byla zastavěna budovou skladu a studna přebudována na ruční pumpu, přičemž se na její úpravu použili betonové skruže. Po diskusi s pracovníky památkové péče jsme položili na rajském dvoře tři sondy: S1 – u dveří na dvůr, S2 – u okna v nezastavené části dvoru a S3 u studny (tato sonda nebyla dokopána z bezpečnostních důvodů).

Výzkum odhalil několik zajímavých faktů ze stavebního vývoje kláštera. Kromě dvou fází dláždění dvoru, u kterých byly kameny kladený vertikálně, byly doloženy i relikty dalších horizontálně kladených dlažebních prvků, které se vázaly jenom na okolí objeveného schodiště. To mělo původně asi čtyři schody, které se s každým novým předlážděním ztrácely pod podlahou, přičemž v době recentní dlažby byl viditelný jenom nejvyšší schod plnící úlohu nízkeho prahu.

Zajímavým objevem bylo také dobové potrubí a pravděpodobně odpadová jáma, která obsahovala velké množství stolní i kuchyňské keramiky, skla a kostí. Jáma pochází pravděpodobně ze zánikového období kláštera, nakolik porušuje i nejmladší dobovou dlažbu.

Pod nejspodnější vertikálně kladenou dlažbou byla vyrovnaná vrstva, která byla tvořena převážně přemístěným podložím smíchaným s hlínou. Pod touto vrstvou bylo již podloží.

Movité nálezy pocházejí v drtivé většině z výše zmíněné odpadové jámy. Keramiku můžeme rozdělit na kuchyňskou, stolovou a stavební. Kuchyňskou keramiku dále dělíme na místní fajáns a režnou keramiku, která byla příležitostně polévaná olověnou glazurou, nejčastěji se zeleným nebo hnědým odstímem. Typologicky převládají hrnce, mísy a misky, talíře, trojnožky a džbány. Stavební keramiku zastupují střešní tašky a fragmenty potrubí.

Sklo je zastoupeno hlavně nádobkami stolního charakteru, několik fragmentů pravděpodobně představuje části oken. Kosti jsou převážně z hospodářských zvířat a snad i z ryb, které mohly pocházet z blízkého klášterního rybníka. Z kovových předmětů jde hlavně o hřebíky a úchyty eternitové střešní krytiny.

Výzkum dokázal, že stavba, minimálně rajského dvora kláštera, započala na „zelené louce“ a tedy starší objekty se v prostoru dnešního návrší s největší pravděpodobností nenacházely. Taktéž poukázal

na poměrně rušnou stavební aktivitu v relativně krátkém období existence stavebního komplexu, během kterého plnil svoji původní klášterní funkci.

Samuel Španihel, Tereza Zbránková

Resumé

Zašová (Kat. Zašová, Bez. Vsetín). Neuzeit. Kloster. Rettungsgrabung.

ZLÍN (OKR. ZLÍN)

Sokolská ulice, parc. č. 678, 53/1. Novověk. Město. Záchranný výzkum.

Lokalizace stavby: ZM ČR 1:10 000, list 25-32-16, v ploše mezi body 48/18-50/18-50/17-51/14-48/14 mm od Z/J s. č.

Archeologický výzkum probíhající v ulici Sokolská odhalil přítomnost zahľoubeného objektu, v jehož horní části byly situovány dva zvířecí skelety. Na základě ojedinělých artefaktů lze objekt datovat do novověku. Jelikož se kostry nenacházely na dně objektu lze předpokládat, že jáma primárně nesloužila k zkopání uhynulých zvířat, ale k tomuto účelu byla použita až po ztrátě své původní funkce.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Resumé

Zlín (Bez. Zlín), Sokolská Straße, Parz. Nr. 678, 53/1. Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

ZLÍN (K. Ú. MALENOVICE U ZLÍNA, OKR. ZLÍN)

„Zadní mezicestí“. Raný středověk, vrcholný středověk, novověk. Sídliště, aktivita. Záchranný výzkum.

Lokalizace stavby: ZM ČR 1:10 000, list 25-31-24, v ploše mezi body 242/100-247/102-254/79-257/79 mm od Z/J s. č.

V průběhu záchranného archeologického výzkumu (viz oddíl Neolit v tomto čísle) byly v kulturní vrstvě objeveny středověké a novověké artefakty. Zatímco raně středověké nálezy lze spojovat s přítomností sídliště na lokalitě, tak vrcholně středověké a novověké artefakty patrně souvisí se zemědělskou aktivitou v daném prostoru.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka